NN 9/2020 (22.1.2020.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-3236/2018 od 19. prosinca 2019.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

179

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Ingrid Antičević Marinović, predsjednica Vijeća, te suci Mato Arlović, Snježana Bagić, Josip Leko, Davorin Mlakar i Rajko Mlinarić, članovi Vijeća, odlučujući o ustavnoj tužbi koju je podnio Aleksa Đanković iz Zagreba, kojeg zastupa Branka Šojić Mićunović, odvjetnica u Zagrebu, na sjednici održanoj 19. prosinca 2019. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Općinski radni sud u Zagrebu dužan je donijeti odluku u predmetu koji se pred tim sudom vodi pod brojem Pr-5396/2018 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositelju ustavne tužbe Aleksi Đankoviću iz Zagreba, Jankomir 10, određuje se primjerena naknada zbog povrede ustavnog prava na razumnu duljinu postupka zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 13.300,00 kuna.

IV. Naknada iz točke III. ove izreke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositelja Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Aleksa Đanković iz Zagreba (u daljnjem tekstu: podnositelj), kojeg zastupa Branka Šojić Mićunović, odvjetnica u Zagrebu, podnio je 10. rujna 2018., na temelju članka 63. stavka 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), ustavnu tužbu zbog povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava, koja je navodno nastala uslijed dugotrajnosti parničnog postupka koji je podnositelj 1. rujna 2004. pokrenuo pred tada Općinskim sudom u Zagrebu, a koji se danas vodi pred Općinskim radnim sudom u Zagrebu pod brojem Pr-5396/2018.

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka, na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona, pribavljena je preslika spisa Općinskog radnog suda u Zagrebu broj: Pr-5396/2018 (ranije broj: Pr-8258/2013).

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

3. Podnositelj je 1. rujna 2004. Općinskom sudu u Zagrebu (sada Općinskom radnom sudu u Zagrebu) podnio tužbu protiv dvaju poslodavaca, vlasnika obrta u kojem je bio zaposlen, zahtijevajući isplatu naknade štete u iznosu od 36.000,00 kuna s osnova ozljede na radu (amputacija falange trećeg i četvrtog prsta desne šake pri rukovanju strojem).

Prvostupanjski postupak

Rješenjem od 7. rujna 2004. tužba je upućena tuženima na odgovor. Sud je 20. rujna 2004. zaprimio odgovor na tužbu koji je naredbom od 28. rujna 2004. upućen podnositelju na očitovanje. Očitovanje na odgovor na tužbu podnositelj je dostavio sudu 20. prosinca 2004.

Nakon zaprimljenog očitovanja na odgovor na tužbu sud nije zakazao prvo ročište za glavnu raspravu. Od prosinca 2004. do kraja lipnja 2005., dakle više od šest mjeseci, sud nije poduzimao radnje u postupku.

Podneskom od 30. lipnja 2005. podnositelj je obavijestio sud da mu je otkazan ugovor o radu. Sud je 4. srpnja 2005. dao naredbu za dostavu ovog podneska tuženima koji su se očitovali podneskom zaprimljenim kod suda 29. rujna 2005.

Nakon podneska tuženika od 29. rujna 2005. sud nije zakazao ročište za glavnu raspravu već je i taj podnesak naredbom od 14. listopada 2005. dostavljen podnositelju 4. studenoga 2005., koji se na isti očitovao podneskom zaprimljenim 18. studenoga 2005. Ni nakon ovog podneska nije zakazano ročište već je naredbom od 24. studenoga 2005. podnesak upućen tuženima na očitovanje, a tuženici su se očitovali podneskom zaprimljenim kod suda 30. siječnja 2006.

Predsjednica parničnog odjela dala je 19. siječnja 2006. naredbu za presignaciju spisa na drugog suca zbog odlaska uredujuće sutkinje na rodiljni dopust.

3. veljače 2006., dakle godinu i četiri mjeseca nakon zaprimanja tužbe, sud je strankama uputio poziv na ročište za glavnu raspravu koja je zakazana za 5. travnja 2006. Na tom ročištu sud je odbio prijedlog tuženika za prekid postupka i odredio izvođenje dokaza medicinskim vještačenjem.

Postupak medicinskog vještačenja završen je žurno jer su nalaz i mišljenje vještaka zaprimljeni kod suda 8. lipnja 2006. Međutim, sud je naredbu za dostavu nalaza i mišljenja vještaka strankama dao tek 2. ožujka 2007., više od osam mjeseci nakon što ga je zaprimio.

Podneskom od 20. ožujka 2007. tuženi su se protivili prijedlogu vještaka da se nadalje izvede dokaz vještačenjem po doktoru psihijatrije, a nakon tog podneska 26. ožujka 2007. zakazano je ročište za glavnu raspravu za 6. lipnja 2007. Na tom ročištu utvrđeno je da je drugi put došlo do promjene uredujućeg suca i da glavna rasprava počinje iznova. Kako se stranke nisu protivile čitanju ranije izvedenih dokaza, sud je na ovom ročištu odlučio pribaviti daljnje dokaze te o zakazivanju novog ročišta odlučiti nakon što isti budu pribavljeni. Isti dan zatraženi su navedeni dokazi koji su u spis zaprimljeni 7. rujna 2007.

Naredbom od 13. rujna 2007. sud je pozvao stranke da se u roku od 15 dana očituju na zaprimljene isprave te stave daljnje dokazne prijedloge, a krajem rujna 2007. obje stranke zaprimile su ovu naredbu. Međutim, ni podnositelj ni tuženi nisu stavili nikakve prijedloge dulje od tri mjeseca pa je stoga 15. siječnja 2008. sud dao naredbu o zakazivanju ročišta za 5. ožujka 2008. na koje je pozvao stranke i vještake. Na tom ročištu određeno je izvođenje dokaza dopunskim vještačenjem po doktoru psihijatrije koje je okončano već 28. travnja 2008. kad je kod suda zaprimljen novi nalaz i mišljenje. Podnositelj je stoga 7. svibnja 2009., a tuženi 12. svibnja 2009., zaprimili nalog suda da se očituju o nalazu i mišljenju.

Podneskom zaprimljenim 16. svibnja 2008. tuženi su zatražili produljenje roka za očitovanje o nalazu i mišljenju te predložili da se pribavi zdravstveni karton podnositelja, a 7. srpnja 2008. sud je rješenjem pozvao podnositelja na dostavu navedenog. Podneskom zaprimljenim 30. srpnja 2008. podnositelj je dostavio očitovanje na sporna pravna pitanja, medicinsku dokumentaciju te nalaz i mišljenje vještaka, nakon čega ga je sud pozivao na dostavu dokaza o uplati predujma za vještaka, a koji je već bio dostavljen u spis.

Sud je naredbom od 4. rujna 2008. zakazao ročište za glavnu raspravu za 19. siječnja 2009., odnosno tek za daljnja četiri i pol mjeseca, a u međuvremenu tuženi su se očitovali na podnesak od 30. srpnja 2008. Na ročištu od 19. siječnja 2009. obvezan je podnositelj dostaviti adresu liječnika opće prakse te je određeno da će se od istog po službenoj dužnosti pribaviti podatci o podnositeljevom zdravstvenom stanju prije ozljede na radu.

Podneskom zaprimljenim kod suda 7. travnja 2009. podnositelj je sam dostavio potvrdu liječnika opće prakse o ranijem zdravstvenom stanju, nakon čega je zakazano ročište za 1. lipnja 2009. Na tom ročištu saslušane su stranke te je određeno da će se na sljedeće ročište zakazano za 22. rujna 2009. pozvati vještak medicinske struke, iako je podnositelj predlagao da se izvede dokaz vještačenjem po vještaku financijske struke. Radi se o prijedlogu koji je podnositelj, na okolnost utvrđivanja visine izgubljene zarade između plaće i naknade plaće za vrijeme bolovanja, postavio još na ročištu od 19. siječnja 2009., a o kojem nije odlučeno ni na ročištu od 1. lipnja 2009.

Na ročištu od 22. rujna 2009. ispitan je vještak doktor psihijatrije te ponovo prihvaćen, ovaj put neobrazložen, prijedlog tuženika da podnositelj u spis dostavi zdravstveni karton, iako je sud već raspolagao s potvrdom liječnika opće prakse, te je novo ročište zakazano za više od daljnja četiri mjeseca, odnosno za 3. veljače 2010.

Tuženi su 15. listopada 2009. dostavili nalaz i mišljenje vještaka iz kaznenog postupka koji se paralelno vodio protiv njih i koji je dostavljen podnositelju 22. listopada 2009., a 21. siječnja 2010. podnositelj je dostavio zdravstveni karton sukladno prethodnom raspravnom rješenju, na što su tuženi odgovorili podneskom od 27. siječnja 2010.

Ročište zakazano za 3. veljače 2010. preloženo je zbog bolesti punomoćnika podnositelja na 12. travnja 2010. Na tom ročištu prihvaćen je prijedlog podnositelja da se izvede dokaz vještačenjem po vještaku financijske struke te je 3. svibnja 2010. sud zaprimio podnesak tuženika kojim dostavljaju podatke o plaći potrebne za provedbu vještačenja, ali je rješenje o izvođenju dokaza i određivanju vještaka doneseno tek 27. listopada 2010.

Također, naredbom od 6. srpnja 2010. zakazano je ročište za daljnja četiri mjeseca, odnosno za 17. studenoga 2010. Na to ročište odazvao se vještak doktor psihijatrije koji nije mogao dati mišljenje jer mu prethodno nije dostavljen zdravstveni karton i medicinska dokumentacija koji su se nalazili u spisu, dok je podnositelj ukazao na to da podatci koje su tuženi

dostavili o plaći nisu podobni za vještačenje jer sadrže samo podatak o neto iznosu plaće. Tuženi su dodatno predložili da Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje dostavi podatke o podnositeljevoj ozljedi na radu i bolovanjima. Stoga je to ročište odgođeno kako bi se pribavila potrebna dokumentacija za vještačenja, a novo ročište za glavnu raspravu nije zakazano.

23. studenoga 2010. zaprimljeni su kod suda podatci o bruto plaći podnositelja, a 29. studenoga 2010. spis Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

21. siječnja 2011. zaprimljeni su u spis nalaz i mišljenje vještaka financijske struke, pa je naredbom od 26. siječnja 2011. određena dostava istog strankama te zakazano ročište za 1. ožujka 2011. Na tom ročištu ispitan je vještak te je određeno da će se ponovo pozvati na ročište vještak doktor psihijatrije te prihvaćen raniji prijedlog tuženika da se priklopi spis kaznenog postupka koji se vodi protiv njih, a sud nije odlučio o dokaznom prijedlogu tuženika da se izvrši još jedno vještačenje, sada po vještaku zaštite na radu. Isti dan sud je donio rješenje o pribavi kaznenog spisa.

Na istom ročištu između stranaka je nastao prijepor o preinaci tužbenog zahtjeva koju je podnositelj specificirao podneskom zaprimljenim kod suda 25. veljače 2011., međutim, o tome sud nije mogao odlučiti jer podnositeljev podnesak prije ročišta nije bio uložen u spis. Naredba za dostavu preinake tužbe tuženima dana je tek 17. ožujka 2011., više od dva tjedna nakon što je na ročištu sud bio upoznat da podnesak o preinaci tužbe nije bio uložen u spis, iako je zaprimljen kod suda.

7. travnja 2011. održano je novo ročište na kojem je ponovo ispitan vještak doktor psihijatrije, a koji se očitovao da nije u njegovoj domeni vještačiti s aspekta medicine rada i odluke Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje o djelomičnom nepriznavanju ozljede na radu pitanje uzročno-posljedične veze između ozljede na radu i podnositeljevih psihičkih tegoba. Stoga je sud odredio da će se provesti vještačenje po vještaku medicine rada, a odbio prijedlog tuženih da se isto provede po vještaku zaštite na radu. Međutim, rješenje kojim se određuje vještačenje i zadatak vještaka doneseno je tek 1. lipnja 2011., više od mjesec dana nakon što je podnositelj 21. travnja 2011. dostavio u spis dokaz o uplati predujma za vještačenje. Iz navedenog razloga, vještačenje je okončano tek 27. rujna 2011. kad je zaprimljen kod suda nalaz i mišljenje vještaka medicine rada, dakle više od pet mjeseci nakon što je na ročištu određeno da će se taj dokaz izvesti.

3. listopada 2011. određena je dostava nalaza i mišljenja strankama. Tuženi su se očitovali podneskom zaprimljenim 14. listopada 2011. te podnositelj podneskom zaprimljenim 4. studenoga 2011. u kojem je predložio da se vještaka pozove na ročište radi saslušanja. Sud je stoga zakazao novo ročište za 1. prosinca 2011. na kojem je vještak medicine rada ispitan. S obzirom na mišljenje vještaka medicine rada, podnositelj je predložio da se izvede dokaz vještačenjem po vještaku psihijatrijske struke o uzročno-posljedičnoj vezi psihičkog oboljenja i ozljede na radu, ali je taj prijedlog odbijen. Prihvaćen je prijedlog podnositelja da mu se ostavi rok za uređenje tužbenog zahtjeva te je novo ročište zakazano za 15. prosinca 2011.

9. prosinca 2011. kod suda je zaprimljen specificirani tužbeni zahtjev, a na ročištu održanom 15. prosinca 2011. zaključena je glavna rasprava i ročište za objavu presude zakazano za 29. prosinca 2011.

Presudom i rješenjem od 29. prosinca 2011. djelomično je prihvaćen te djelomično odbijen tužbeni zahtjev podnositelja. Međutim, pisani otpravak presude otpremljen je strankama nakon više od četiri mjeseca, konkretno 16. travnja 2012., i uložen u pretinac njihovih punomoćnika 17. travnja 2012.

Prvi žalbeni postupak

Kod suda je 27. travnja 2012. zaprimljena žalba tuženika te 2. svibnja 2012. dana naredba za dostavu žalbe podnositelju koji ju je primio 7. svibnja 2012. 23. svibnja 2012. spis je otpremljen Županijskom sudu u Zagrebu, međutim, očito je delegiran na odlučivanje Županijskom sudu u Bjelovaru koji je rješenjem od 28. ožujka 2013. prihvatio žalbu tuženika i predmet vratio prvostupanjskom sudu na ponovni postupak. Ukidno rješenje zaprimljeno je na prvostupanjskom sudu 12. travnja 2013. i odmah dostavljeno strankama. U uputi o ukidanju naloženo je prvostupanjskom sudu da izvede dokaz vještačenjem po vještaku zaštite na radu i sasluša stranke.

Prvo ponavljanje prvostupanjskog postupka

Na ročištu od 11. srpnja 2013. određeno je izvođenje dokaza po vještaku zaštite na radu te nakon što su tuženici uplatili predujam, rješenjem od 25. srpnja 2013. određen je zadatak vještaku. Vještak je 21. kolovoza 2018. zaprimio rješenje, a kod suda je 11. studenoga 2013. zaprimljen nalaz i mišljenje koji je naredbom suda od 13. studenoga 2013. dostavljen strankama te zakazano ročište za 19. prosinca 2013. 3. prosinca 2013. zaprimljeno je kod suda očitovanje tužitelja na nalaz i mišljenje, a 9. prosinca 2013. i očitovanje tuženika.

Međutim, ročište zakazano za 19. prosinca 2013. otkazano je zbog dojave o bombi na sudu te zakazano novo za 9. siječnja 2014. Navedeno je ročište zbog nemogućnosti vještaka da pristupi u određeno vrijeme preloženo dalje na 13. siječnja 2014. Na potonjem ročištu sud je ispitao vještaka zaštite na radu i odbio dokazne prijedloge tuženika za izvođenjem daljnjih dokaza vještačenjem po vještaku financijske struke te saslušanjem stranaka. Stoga je zaključio glavnu raspravu te zakazao ročište za objavu i uručenje presude za 27. veljače 2014.